

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи

 проф. Квас О. В.
«29» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

освітній рівень	перший (бакалаврський)
галузь знань	01 «Освіта/Педагогіка»
спеціальність	014 «Середня освіта»
спеціалізація	014 «Середня освіта (Хімія)»
освітня програма	«Середня освіта (Хімія)»
факультет	<i>хімічний</i>

2023–2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Основи педагогічної майстерності**»
для студентів спеціальності **014 «Середня освіта»**.

Розробники: Ковальчук Лариса Онисимівна, доцент, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Робочу програму навчальної дисципліни схвалено на засіданні кафедри загальної
педагогіки та педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>Денна форма здобуття освіти</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка» <small>(шифр і назва)</small>	Обов’язковий компонент освітньої програми
Модулів – 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Рік підготовки: 3-й
Змістових модулів – 2		Семестр: 5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ): проєкт «На шляху до оволодіння педагогічною майстерністю»		Лекції: 16 год.
		Семінарські: 14 год.
Загальна кількість годин: 90	Спеціальність: 014 «Середня освіта» <small>(шифр і назва)</small>	Практичні: 2 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 ; самостійної роботи студента – 3,6		Самостійна робота: 29 год
		Індивідуальні завдання: 29 год.
		Вид контролю: залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить (%): 55,17

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні тенденції гуманізації змісту, методів і форм організування освітнього процесу, орієнтування на вияв індивідуальності кожного учня ставлять високі вимоги до особистості педагога, рівня розвитку його творчого потенціалу, оволодіння теоретичними і практичними основами педагогічної майстерності, що закладають базу формування компетентностей майбутнього вчителя хімії.

Мета навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності»: засвоєння студентами теоретичних і практичних основ курсу, формування педагогічної культури студентів, складником якої є педагогічна майстерність учителя хімії, ознайомлення з особливостями педагогічної діяльності вчителя хімії та професійна підготовка до її здійснення у закладах загальної середньої освіти, взаємодії з людьми у різноманітних установах, що має характер управлінської, організаторської й освітньої діяльності фахівця.

Завдання навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності»:

- ◆ поглиблення уявлень студентів про педагогічну діяльність шляхом опертя на знання та творче використання ними основного курсу філософії як методологічної бази, педагогіки та психології як теоретичної основи;
- ◆ сприяння розвитку їхньої компетентності в організації педагогічної діяльності;
- ◆ вироблення у студентів адекватного розуміння сутності педагогічної діяльності як такого організування взаємодії вчителя з учнями, при якій всі учасники освітнього процесу є рівноправними суб'єктами, партнерами;
- ◆ формування у студентів цілісної системи фахових знань, а також професійних умінь компетентного організування культурно-освітнього середовища, що забезпечує розвиток особистості кожного учня;
- ◆ підготовка студентів до здійснення професійно-педагогічної діяльності у закладах загальної середньої освіти, до взаємодії з людьми у різноманітних установах, що має характер управлінської, організаторської та навчально-виховної діяльності;
- ◆ застосування набутих теоретичних знань у конкретних видах практичної діяльності під час проходження педагогічної практики.

Програма навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» передбачає:

- ◆ вивчення теоретичних положень курсу, що мають практичну спрямованість і розглядаються через призму психологічних закономірностей розвитку особистості, вияву й аналізу педагогічних явищ, поведінки викладача і студентів під час занять;
- ◆ з'ясування сутності основних теоретичних положень курсу, розгляд, аналіз й оцінку педагогічних задач і педагогічних ситуацій у процесі взаємодії викладача і студентів під час занять;
- ◆ осмислення студентами власного життєвого досвіду, вироблення власних професійних уявлень і поглядів про педагогічну діяльність;

- ♦ творчий пошук майбутніми педагогами ефективних засобів, методів, прийомів опосередкованого впливу на особистість школяра.

У процесі вивчення студентами навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності», опанування ними теоретичними, методологічними, методичними і практичними засадами курсу формуються:

- ♦ **інтегральна компетентність**, котра забезпечує здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів хімічних наук, психології, педагогіки та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти;
- ♦ **загальні компетентності (ЗК):**
 - ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
 - ЗК2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), виявляти повагу та цінувати українську національну культуру;
- ♦ **спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ПК):**
 - ПК8. Здатність до проектування власної діяльності при навчанні хімії учнів середньої школи;
 - ПК11. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з хімії;
- ♦ **програмні результати навчання (ПР):**
 - ПР3 9. Знає психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів середньої школи;
 - ПРУ 1. Уміє самостійно проводити уроки, вибирати та застосовувати продуктивні технології, методи, прийоми, форми і засоби навчання.
 - ПРУ 9. Володіє основами професійної культури, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту державною мовою.
 - ПРК 1. Організовує співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях);
 - ПРА 1. Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетентності.

Знання:

Розуміти сучасні філософські засади педагогічної діяльності вчителя хімії, її особливості й різновиди, сутнісні характеристики майбутньої професії, базові ціннісні орієнтації педагога.

Аналізувати сутність і структуру педагогічної культури та професійної майстерності, особливості педагогічного спілкування вчителя хімії з позицій системного, особистісного, аксіологічного, діяльнісного, культурологічного та інших методологічних підходів.

Діяти на основі ґрунтовних знань про: складові невербальної комунікації педагога; культуру, техніку й риторичні аспекти педагогічного мовлення; типи,

структуру, динаміку конфліктів, шляхи їхнього розв'язання у педагогічних ситуаціях.

Застосовувати системне, критичне мислення для планування професійних дій під час здійснення освітнього процесу, виявляти здатність застосовувати набуті знання про педагогічний такт і етику діяльності викладача, особливості педагогічного впливу на особистість школяра.

Виявляти здатність до активної самореалізації і професійного становлення на основі знань про шляхи підвищення педагогічної майстерності вчителя хімії.

Уміння:

Організовувати спілкування суб'єктів освітнього процесу, використовуючи рефлексію, перцепцію та сугестиву в процесі аналізу поведінки учнів, різноманітні засоби невербальної комунікації, культуру, техніку й риторичні аспекти педагогічного мовлення тощо.

Планувати доцільні професійні дії під час здійснення освітнього процесу з урахуванням теми й типу уроку хімії, змісту навчального матеріалу, вікових та індивідуальних особливостей учнів тощо.

Аналізувати різноманітні педагогічні ситуації й демонструвати доцільні словесні дії педагогічного впливу на сфери особистості учня, обирати ефективні шляхи розв'язання педагогічних конфліктів, використовуючи педагогічну тактику та стратегію, етичні норми.

На підставі критичної оцінки педагогічних теорій, концепцій, діагностичних методик проводити науково-педагогічне дослідження з метою визначення рівня оволодіння педагогічною майстерністю та її підвищення, аналізувати та інтерпретувати результати дослідження.

Комунікація:

Встановлювати у процесі здійснення професійної діяльності ефективну комунікацію суб'єктів освітнього процесу; забезпечувати умови конструктивної педагогічної взаємодії в класі шляхом доцільного використання засобів невербальної й вербальної комунікації.

Створювати сприятливий психологічний клімат у культурно-освітньому середовищі класу (школи) на засадах партнерства, формувати готовність учнів до активної навчальної діяльності та суб'єкт-суб'єктної взаємодії, розв'язання навчальних завдань, передбачених програмою.

Автономія та відповідальність:

Демонструвати професійну відповідальність за організацію освітнього процесу, реалізацію завдань хімічної освіти учнів, проведення уроків і виховних заходів з урахуванням сучасних вимог нової української школи, запитів учнів тощо.

Організовувати професійну діяльність, поєднуючи різноманітні стратегії й тактики проведення навчально-виховних заходів, створення продуктів педагогічної діяльності як в автономному режимі, так і в рамках співпраці з іншими суб'єктами освітнього процесу, дотримуватись педагогічної культури, академічної доброчесності у процесі конструювання особистих і колективних рішень.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВЧИТЕЛЯ ХІМІЇ

Тема 1. Педагог як суб'єкт освітнього процесу

Вступ до вивчення курсу. Педагогічна діяльність (сутність, структура, характеристика компонентів педагогічної діяльності). Функції педагога.

Головні професійні якості педагога. Педагогічні вміння вчителя.

Суспільна значущість професії педагога. Сучасні вимоги до вчителя хімії. Рольовий репертуар учителя.

Рекомендована література: 1–5 (7, 8, 10–12, 14, 20, 23–26, 29)¹.

Тема 2. Педагогічна культура і педагогічна майстерність учителя хімії

Поняття про педагогічну культуру вчителя, її головні складові. Педагогічна спрямованість як важлива умова входження у професійну педагогічну діяльність. Педагогічний досвід (професійна компетентність, психолого-педагогічна ерудиція) і педагогічні здібності як головні ознаки педагогічної культури вчителя.

Педагогічна майстерність (сутність, складові компоненти). Головні критерії майстерності педагога. Рівні оволодіння педагогічною майстерністю. Роль педагогічної творчості та творчого мислення вчителя в підвищенні ефективності освітнього процесу. Культура професійного мислення

Педагогічна культура, педагогічна майстерність та авторитет учителя хімії.

Рекомендована література: 1–5 (7, 8, 10–12, 15, 16, 20, 22–26, 29, 30).

Тема 3. Педагогічна техніка як структурний компонент професійної майстерності вчителя хімії

Поняття про педагогічну техніку вчителя, її структура.

Культура зовнішнього вигляду. Культура педагогічного спілкування. Лексичне багатство учителя хімії. Здатність педагога до саморегулювання. Використання прийомів саморегулювання.

Шляхи вольового впливу на емоційну сферу особистості педагога, учня. Цільові установки вчителя хімії.

Рекомендована література: 1–5 (7, 8, 10–12, 17, 18, 20, 23–26, 29, 30).

Змістовий модуль 2

ОВОЛОДІННЯ ОСНОВАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ХІМІЇ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Тема 4. Педагогічне спілкування як взаємодія

Педагогічне спілкування. Педагогічна взаємодія. Рівні й стилі педагогічного спілкування. Стилі педагогічного управління. Бар'єри в процесі спілкування вчителя з учнями та моделі його поведінки.

Структура педагогічного спілкування. Техніка спілкування, комунікативні вміння педагога, правила педагогічного спілкування вчителя.

Рекомендована література: 1–5 (7, 8, 10–12, 19, 20, 23–26, 29).

¹ Обов'язкові літературні джерела виділено жирним шрифтом, у круглих дужках — додаткова література (за вибором студента)

Тема 5. Невербальна комунікація педагога

Поняття про засоби комунікації педагога. Класифікація невербальних засобів комунікації педагога.

Міжособистісний простір у спілкуванні.

Пластична техніка (пантоміміка) особистості вчителя (емоційне забарвлення пластики, пози особистості). Мова жестів. Мімічна техніка.

Зовнішній вигляд педагога.

Рекомендована література: 1–5 (7, 8, 10–12, 14, 23–26, 29).

Тема 6. Вербальна комунікація педагога

Поняття про мову, мовлення, головні складові мовної системи.

Різновиди педагогічного мовлення. Функції мовлення педагога. Техніка мовлення педагога. Дикція як чіткість вимови, шляхи її поліпшення. Професійні особливості голосу педагога.

Слухання. Словесні дії педагога. Культура професійного мовлення вчителя хімії. Шляхи поліпшення його мовленнєвої культури.

Рекомендована література: 1–5 (7, 8, 10–12, 14, 23–26, 29).

Тема 7. Конфлікти у педагогічних ситуаціях, шляхи їхнього вирішення

Поняття про конфлікти, їхня типологія, причини. Анатомія, структура, сфера, динаміка педагогічного конфлікту.

Конфлікти у педагогічній взаємодії. Способи поведінки педагога у конфліктних ситуаціях. Експертиза і передбачення педагогічних конфліктів. Шляхи розв'язання педагогічних конфліктів. Організація переговорів, медіації для розв'язання педагогічних конфліктів.

Рекомендована література: 1–5 (7, 8, 10–12, 14, 23–26, 29).

Тема 8. Педагогічний такт і педагогічна етика вчителя хімії

Педагогічний такт учителя, його складові та умови вияву. Педагогічний такт і толерантність учителя.

Поняття про педагогічну етику, її складові. Педагогічна реакція на поведінку, вчинок учня. Методи, прийоми виховного впливу на поведінку учня, умови, технологія їхнього застосування.

Особливості взаємодії педагога з батьками, дотримання педагогічного такту. Особливості взаємодії педагога з обдарованими учнями. Взаємодія педагога з учнями, які мають особливі потреби. Особливості взаємодії педагога з проблемними учнями.

Рекомендована література: 1–5 (6–8, 10–12, 14, 15, 17, 18, 23–26, 29).

Тема 9. Шляхи підвищення педагогічної майстерності вчителя хімії

Формування іміджу вчителя як запорука його успіху в майбутній педагогічній діяльності.

Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності. Використання передового педагогічного досвіду та впровадження досягнень педагогічної науки.

Підвищення кваліфікації вчителів та атестація педагогічних кадрів. Роль методичних об'єднань учителів у становленні молодого вчителя хімії.

Рекомендована література: 1–5 (7, 8, 10–12, 16, 19–26, 29, 30).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лек.	сем.	пр.	ін. роб.	сам. роб.
Модуль I						
<i>Змістовий модуль 1</i> ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ І ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВЧИТЕЛЯ ХІМІЇ						
<i>Тема 1. Педагог як суб'єкт освітнього процесу</i>	9	2	2	—	2	3
<i>Тема 2. Педагогічна культура і педагогічна майстерність учителя</i>	9	2	2	—	2	3
<i>Тема 3. Педагогічна техніка як структурний компонент професійної майстерності вчителя хімії</i>	9	2	—	2	2	3
Разом (змістовий модуль 1)	27	6	4	2	6	9
<i>Змістовий модуль 2</i> ОВОЛОДІННЯ ОСНОВАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ХІМІЇ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ						
<i>Тема 4. Педагогічне спілкування як взаємодія</i>	10	2	2	—	2	4
<i>Тема 5. Невербальна комунікація педагога</i>	10	2	2	—	2	4
<i>Тема 6. Вербальна комунікація педагога</i>	10	2	2	—	2	4
<i>Тема 7. Конфлікти у педагогічних ситуаціях, шляхи їхнього вирішення</i>	9	2	2	—	2	3
<i>Тема 8. Педагогічний такт і педагогічна етика вчителя хімії</i>	9	2	2	—	2	3
<i>Тема 9. Шляхи підвищення педагогічної майстерності вчителя хімії</i>	4				2	2
Разом (змістовий модуль 2)	52	10	10	—	12	20
Усього годин	79	16	14	2	18	29
Модуль 2						
ІНДЗ	11	—	—		11	—
Усього годин	90	16	14	2	29	29

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагог як суб'єкт освітнього процесу	2
2	Педагогічна культура та педагогічна майстерність учителя хімії	2
3	Моделювання педагогічного спілкування як взаємодії	2
4	Невербальна комунікація вчителя хімії	2
5	Вербальна комунікація вчителя хімії	2
6	Шляхи вирішення конфліктів у педагогічних ситуаціях	2
7	Педагогічний такт і етика у професійній діяльності вчителя хімії	2
	Усього	14

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогічна техніка — основа педагогічної майстерності вчителя хімії	2
	Усього	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ (не передбачені)**8. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ***

№ теми	Навчальні питання	Кількість годин
1	Сучасні вимоги до вчителя хімії. Функції вчителя хімії. Рольовий репертуар учителя.	3
2	Підструктури педагогічної культури вчителя хімії	3
3	Шляхи вольового впливу на емоційну сферу особистості педагога, учня. Цільова установка вчителя хімії	3
4	Техніка педагогічного спілкування, комунікативні уміння вчителя хімії, правила педагогічного спілкування	4
5	Емоційне забарвлення пластики вчителя, прибудова, мобілізація у педагогічному спілкуванні. Зовнішній вигляд учителя хімії	4
6	Професійні особливості голосу педагога. Словесні дії педагога. Культура професійного мовлення вчителя хімії	4
7	Експертиза та передбачення педагогічних конфліктів. Організування переговорів, медіації для розв'язання педагогічних конфліктів	3
8	Особливості взаємодії педагога з батьками, з проблемними учнями. Дотримання педагогічного такту	3
9	Шляхи підвищення педагогічної майстерності вчителя хімії	2

* Зміст завдань конкретизовано у методичних матеріалах і навчальному посібнику [3].

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ (проект «На шляху до оволодіння педагогічною майстерністю»)

Завдання	Коротка характеристика його змісту	Кількість годин
Психолого-педагогічне дослідження	<p>Детально ознайомтеся з методиками психолого-педагогічного дослідження, запропонованими у діагностичних блоках відповідних тем навчальних посібників:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с. 2. Ковальчук Л. Основи педагогічної майстерності. Львів: Видав. центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. 608 с. <ul style="list-style-type: none"> ♦ Дайте відповіді на запитання опитувальників. ♦ Опрацюйте отримані результати. ♦ Зробіть висновки про сформованість педагогічної культури, готовність до педагогічної діяльності 	11
Усього		11

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання досягнення результатів навчання
ПРЗ 9	Лекція, пояснення, евристична бесіда, інструктаж; інтерактивні методи (метод проєктів, кейс-метод); практична робота; ілюстрування, спостереження, самоспостереження, мультимедійна презентація	Бесіда, інтерпретація (усний контроль); самостійна робота, тестовий контроль (письмовий контроль), самоконтроль; модульний контроль (в Moodle); залік (підсумковий контроль)
ПРУ 1	Лекція, пояснення, евристична бесіда, інструктаж; інтерактивні методи (метод «Прес», метод проєктів, метод «дерево рішень»); практична робота, вправи; мультимедійна презентація	Бесіда, інтерпретація (усний контроль); практична робота, графічна робота, самоконтроль; модульний контроль (в Moodle); залік (підсумковий контроль)
ПРУ 9	Лекція, евристична бесіда, інструктаж; інтерактивні методи (проєктів, «акваріуму»); розв'язування педагогічних задач, вправи, дослідна робота; ілюстрування, презентація наукових продуктів, мультимедійна презентація	Бесіда, інтерпретація (усний контроль); самостійна робота, виконання індивідуальних завдань, тестовий контроль (письмовий контроль), самоконтроль, модульний контроль; залік (підсумковий контроль)
ПРК 1	Лекція, пояснення, евристична бесіда, інструктаж; інтерактивні методи (метод «вільний мікрофон», тренінг); презентація наукових продуктів, практична робота, графічна робота, мультимедійна презентація	Бесіда, інтерпретація (усний контроль); виконання індивідуальних завдань (письмовий контроль), модульний контроль (в Moodle), самоконтроль, взаємоконтроль; залік (підсумковий контроль)

ПРА 1	Лекція, пояснення, евристична бесіда; інтерактивні методи (робота в малих групах, метод проєктів, імітаційно-рольова гра); презентація наукових продуктів, демонстрування, дослідна робота; мультимедійна презентація	Бесіда, інтерпретація (усний контроль); виконання індивідуальних завдань, (письмовий контроль), модульний контроль (в Moodle), самоконтроль, взаємоконтроль; залік (підсумковий контроль)
-------	---	---

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

- ◆ *поточний контроль* навчально-пізнавальної діяльності студентів у час практично-семінарських занять (доповідь, повідомлення, розв'язання проблемних завдань, участь у дискусіях тощо);
- ◆ модульний контроль, контроль в системі Moodle;
- ◆ *тести* (укладено відповідно до тем і завдань самостійної роботи);
- ◆ *самоконтроль*;
- ◆ *оцінка за проєкт* (індивідуальне науково-дослідне завдання);
- ◆ *перевірка виконання завдань самостійної роботи*;
- ◆ *підсумковий контроль* (залік).

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточний контроль та самостійна робота							НП*	Залік	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				40	100	
15 + 10 (МК)			25 + 10 (МК)						
С 1	С 2	П 1	С 3	С 4	С 5	С 6			С 7
5	5	5	5	5	5	5			5

*Скорочення: МК — модульний контроль; НП — навчальний проєкт;
С — семінарське заняття; П — практичне заняття.

Політика виставлення балів:

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:

- ◆ на *семінарсько-практичні заняття* припадає 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 40;

семінарські заняття — 35 (7 занять по 5 балів), при цьому:

5 балів — студент виконав усі завдання згідно плану заняття;

4 бали — студент виконав 75% завдань;

3 бали — студент виконав 50% завдань;

2 бали — студент виконав не менше 30% завдань;

1 бал — студент виконав окремі елементи завдань;

практичні заняття — 5 (1 заняття — 5 балів), при цьому:

5 балів — студент виконав усі завдання згідно плану заняття;

4 бали — студент виконав 75% завдань;

3 бали — студент виконав 50% завдань;

2 бали — студент виконав не менше 30% завдань;

1 бал — студент виконав окремі елементи завдань.

- ◆ *контрольні заміри* (2 модульні контрольні роботи за тестовими завданнями трьох рівнів складності, у тому числі в системі Moodle): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 20;

- ◆ *самостійна робота* і виконання *індивідуальних завдань* оцінюються в межах балів, винесених на семінарські і практичні заняття, модульний контроль, залік;

- ◆ *індивідуальна робота* (виконання індивідуального навчального проєкту «На шляху до оволодіння педагогічною майстерністю»: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 40.

Критерії оцінювання завдань навчального проєкту:

виконання *психолого-педагогічного дослідження*:

31–40 балів — високий (творчий) рівень виконання завдань;

21–30 балів — достатній (реконструктивний) рівень;

11–20 балів — середній (репродуктивний) рівень;

1–10 балів — низький (студент виконав окремі елементи завдань).

Критерії оцінювання завдань різного рівня складності:

тестові завдання *першого* рівня складності — 0,5 бала за правильну відповідь;

тестові завдання *другого* рівня складності — 1 бал;

завдання *третього* рівня складності — 2 бали.

Враховується: активність студента під час аудиторних занять; самостійність, оригінальність, творчий підхід і своєчасне виконання завдань; посильна активна участь студента у наукових заходах кафедри (конференціях, олімпіадах тощо). Особлива увага звертається на відвідування занять студентом. Відпрацювання занять, пропущених з поважних причин, проводиться за розкладом консультацій.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечує:

- ◆ обговорення на першому лекційному занятті правил академічної доброчесності, що є виявом етичної культури студента;

- ◆ попередження про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману);

- ◆ неможливість (заборона) користування мобільними пристроями під час виконання модульних контрольних робіт і самостійних практичних завдань під час аудиторних занять (за винятком часу, відведеного для виконання розрахункових завдань чи задач);

- ♦ обов'язкове посилання на використані літературні джерела під час написання творчих завдань (есе, тез доповідей, наукової статті та інших продуктів);
- ♦ виконання проекту «На шляху до оволодіння педагогічною майстерністю» передбачає самостійну, оригінальну науково-дослідну діяльність студента, вияв ним творчого підходу, культури професійного мислення, дослідницьких здібностей, наукової культури, етичної культури тощо;
- ♦ побудова графічних (діаграм, гістограм тощо) і табличних зображень, розроблення навчальних (науково-дослідних) моделей здійснюється виключно на основі власних досліджень студента.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>
90–100	A	<i>зараховано</i>
81–89	B	<i>зараховано</i>
71–80	C	
61–70	D	<i>зараховано</i>
51–60	E	
Менше 50	FX	<i>незараховано</i>

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- ♦ Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Методичні матеріали до семінарських і практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи, організації контролю програмних результатів навчання студентів третього курсу хімічного факультету (спеціальність: 014 «Середня освіта»). 2022.
- ♦ підручники, посібники й інші види науково-педагогічної літератури, наведені у списку рекомендованої літератури;
- ♦ нормативні документи, що регламентують освітню діяльність в Україні;
- ♦ ілюстративні матеріали до курсу (структурно-логічні схеми, рисунки тощо);
- ♦ інструктивно-методичні матеріали до практично-семінарських занять;
- ♦ мультимедійні презентації до навчальних занять;
- ♦ інструктивно-методичні матеріали до самостійної роботи.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова)

1. Бех І.Д. Психологічні джерела виховної майстерності: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2009. 248 с.
2. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник. Київ, 2007. 618 с.
3. Ковальчук Л. Основи педагогічної майстерності. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.
4. Педагогічна майстерність: Підручник. За ред. І.Зязюна. Київ, 2008. 376 с.

5. Підласий І.П. Продуктивний педагог. Настільна книга вчителя. Харків: Основа, 2010. 360 с. (Серія «Настільна книга»).

Додаткова (допоміжна)

6. Васянович Г.П. Педагогічна етика. Львів, 2005. 344 с.
7. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук; гол. ред. В.Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
8. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.
9. Ковальчук О. Діагностування результатів навчання: Навч. посібник. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І.Франка, 2004. 165 с.
10. Педагогічна майстерність: Підручник. За ред. І.Зязюна. Київ, 2004. 422 с.
11. Педагогічна майстерність. Хрестоматія: Навч. посіб. / За ред. І.А.Зязюна. Київ: Вища шк., 2010. 606 с.
12. Педагогічна майстерня вчителя хімії / Упоряд. К.М.Задорожний. Харків: Основа, 2009. Вип. 2. 174 с.
13. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології: Інтерактивний підручник. Київ: Слово, 2004. 616 с.
14. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посібник. Київ: Вища шк., 2004. 335 с.
15. Синиця І.О. Педагогічний такт і майстерність учителя. Київ: Рад. шк., 1981. 319 с.
16. Сисоєва С. Основи педагогічної творчості: Підручник. Київ: Міленіум, 2006. 346 с.
17. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. Кн. 1: Навч. посібник. За ред. О.В.Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. 624 с.
18. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. Кн. 2: Навч. посібник. За ред. О.В.Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. 552 с.
19. Цюра С.Б. Педагогіка особистого досвіду: Практика для самостійної роботи. Львів, 2006. 185 с.
20. Ягупов В.В. Педагогіка: Посібник. Київ, 2002. 560 с.

Інтернет-джерела

21. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 28.01.2019).
22. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>. (дата звернення: 25.05.2020).
23. Кіліченко О.І. Основи педагогічної майстерності: модульно-рейтинговий підхід. Навч. посіб. Івано-Франківськ, 2012. 206 с. URL: <http://prima.lnu.edu.ua/Pedagogika/library/kilichenko.pdf>. (дата звернення: 25.05.2020).
24. Отич О.М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи: підручник. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 208 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/26548/1/2652_OTICH_KIEB-2.pdf. (дата звернення: 20.09.2020).
25. Холковська І.Л., Волошина О.В., Губіна С.І. Основи педагогічної майстерності: практикум. Вінниця: «Твори», 2019. 240 с. URL: <http://psychology.univer.kharkov.ua/dist2020/materialy/Shvedova/Prakt.pdf>. (дата звернення: 20.09.2020).

15. ІНШІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

26. *Біологія і хімія в сучасній школі*: Науково-методичний журнал.
27. *Вища освіта України*.
28. *Вища школа*.
29. *Вісник Львівського університету*. Серія педагогічна.

30. *Хімія*: Науково-методичний журнал.

31. <http://mon.gov.ua>.

- ◆ бібліотека хімічного факультету;
- ◆ ресурси обчислювальної лабораторії кафедри неорганічної хімії хімічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка;
- ◆ бібліотека кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка (вул. Туган-Барановського, 7);
- ◆ наукова бібліотека імені Василя Стефаника (вул. Стефаника, 2);
- ◆ наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка (вул. Драгоманова, 5, 17);
- ◆ педагогічна бібліотека (вул. Зелена, 24).